

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Cob/95/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113220739
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4113220739.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Pavla Lukáča a JUDr. Martiny BALEGOVEJ, v právnej veci žalobcu: AEGON partner, s.r.o., so sídlom Slávičie údolie 106, Bratislava, IČO: 36 610 984, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: J. W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, N., zastúpený: JUDr. Gabriela Košudová, advokátka, so sídlom Svätoplukovo nám. 3, Nitra, IČO: 35 611 456, o zaplatenie 4 050,12 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 25C/259/2015 - 365 zo dňa 05.04.2018 v časti zamietnutia žaloby a trov konania, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 25C/259/2015 - 365 zo dňa 05.04.2018 v napadnutej časti zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 437,28 eura s prísl. zastavil (I. výrok). Vo zvyšku súd žalobu zamietol (II. výrok) a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania (III. výrok).

2. V odôvodnení tohto rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou zo dňa 19.06.2013 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 4 050,12 eura s príslušenstvom z titulu odňatej provízie. Žalovaný mal so žalobcom uzatvorenú zmluvu zo dňa 01.01.2010 o obchodnom zastúpení. Podľa zmluvy mal žalovaný nárok na províziu podľa zmluvy a provízneho poriadku. Ak sa stala provízia nezaslúžená mal žalobca nárok na vrátenie provízie v % rozsahu podľa provízneho poriadku. Žalobca zaslal žalovanému 14 faktúr v rozsahu žalovanej sumy so splatnosťou od 18.08.2010 do 28.12.2011.

Vo veci bol vydaný platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal odpor s odôvodnením. Namietal nešpecifikovanie nároku ako aj nárok žalobcu z dôvodu, že mal riadiacu funkciu a gro práce spočívalo v manažovaní podriadených, po skončení vzťahu nemal možnosť dohliadať na podriadených. Svoje aktivity nesústredoval na sprostredkovanie poisťných zmlúv.

3. V priebehu konania žalobca vzhľadom na pochybenie zobral návrh v časti o zaplatenie sumy 437,28 eura s 9 % úrokom zo sumy 427,73 eura od 19.08.2010 do 13.12.2011, zo sumy 410,16 eura od 14.12.2011 do zaplatenia a zo sumy 27,12 eura od 23.09.2010 do zaplatenia späť. Súd preto podľa § 145 ods. 1 CSP konanie v časti o zaplatenie sumy 437,28 eura s 9 % úrokom zo sumy 427,73 eura od 19.08.2010 do 13.12.2011, zo sumy 410,16 eura od 14.12.2011 do zaplatenia a zo sumy 27,12 eura od 23.09.2010 do zaplatenia zastavil.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie na základe ktorého konštatoval, že predmetom žaloby bolo zaplatenie jednej konkrétnej sumy ktorej sa žalobca od žalovaného domáhal z dôvodu nároku na vrátenie vyplatených provízií. Pred podaním návrhu zaslal žalobca žalovanému štrnásť faktúr v celkovej žalovanej sume s tým, že ide o odňatú províziu. Faktúry žalovaný vracal žalobcovi ako nejasné. Žalovaný

pre žalobcu vykonával funkciu krajského riaditeľa pobočky žalobcu od 01.01.2010 na základe zmluvy o obchodnom zastúpení a výkonne činnosti finančného agenta. Žalovaný mal nárok na provízie z poistných zmlúv ktoré sám uzavrel, ale aj ktoré uzavreli jeho podriadený v zmysle kódexu obchodnej služby platného od 01.01.2010. Predtým mal žalobca a žalovaný uzatvorenú zmluvu zo dňa 22.04.2009 o obchodnom zastúpení a výkone činnosti krajského riaditeľa. Podľa žalobcu bola uzatvorená aj iná zmluva so žalovaným z tohto dátumu ktorú žalobca nepredložil a k tomuto mal byť aj kódex obchodnej služby platný v roku 2009 v podobnom znení. Žalobca dňa 19.06.2013 podal voči žalovanému žalobu o zaplatenie sumy 4 050,12 eura. K žalobe priložil prílohy a to faktúry, ktoré zasielal žalovanému a provízny výkaz v rozsahu 33 strán. Provízny výkaz obsahoval celú históriu vzťahu žalobcu žalovaného ohľadne vyplácaných provízií. Vo výkazoch sa uvádzali čísla zmluvy, čísla návrhu, typ provízie, výška provízie, poisťník a uzavretie resp. storno poistnej zmluvy. Obsahom výkazu tak boli vyplatené provízie, ale aj provízie odňaté. Aj samotné odňaté provízie boli v províznom výkaze uvádzané v omnoho väčšom rozsahu ako bola žalovaná suma. K jednotlivým províziám či odňatým províziám boli špecifikované faktúry, pričom tieto čísla faktúr nesedeli s faktúrami ktoré boli zasielané žalovanému aj predložené súdu. Konkrétne zmluvy z ktorých sa mala vrátiť odňatá provízia boli nestotožniteľné. Čísla zmlúv sa v províznom výkaze opakovali, čo namietal aj žalovaný cestou právnej zástupkyne a žalobca k tomu zasielal aj vyjadrenie zo dňa 11.12.2017 ktoré súdu nebolo úplne zrozumiteľné. Žalovaný mal návrh spolu aj s provízny výkazom doručený 04.12.2013. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz voči ktorému žalovaný podal odpor, kde namietal že nie je dôvod na vrátenie provízií z dôvodu iného jeho výkonu činnosti pre žalobcu ale namietal tiež nejasnosť žaloby, teda nešpecifikovanie nároku žalobcu. Na výzvu súdu k prvému pojednávaniu žalobca dňa 24.06.2015 špecifikoval päť poistných zmlúv (doručené žalovanému 09.07.2015, teda kedy boli uzavreté, kedy zanikli, aká bola výška poistného, výška provízie, aká bola výška odňatej provízie, dobu trvania zmluvy, meno poisťníka, číslo poistnej zmluvy a číslo návrhu. Na pojednávaní dňa 03.09.2015 súd toto vyjadrenie oboznamoval pričom žalovaný namietal, že pohľadávka nie je zrozumiteľne špecifikovaná, z faktúr nie je zrejmé z akého konkrétneho nároku vyplývajú. Súd na základe toho vec odročil s tým, že žalobca mal špecifikovať všetkých 126 zmlúv z ktorých žiadal od žalovaného vrátenie provízie. Žalobca túto špecifikáciu predložil súdu dňa 15.03.2016 a žalovanému bola doručená dňa 23.03.2016. Žalovaný namietal premlčanie podaného návrhu keď mal zato, že nárok žalobcu nebol jasne a zrozumiteľne špecifikovaný, nezameniteľný. V prípade podania na súd nie je dostačujúce aby jeden subjekt uviedol, čoho konkrétneho sa domáha od druhého subjektu, ale musí jasne a zrozumiteľne špecifikovať na akom základe sa konkrétneho nároku domáha. V prípade, že ide o spojenie viacerých nárokov, tak má tak urobiť ohľadne každého nároku. Tento nárok pritom nemôže byť zameniteľný s iným nárokom či už z pohľadu právneho dôvodu ako aj výšky nároku. Pokiaľ nie je nárok dostatočne špecifikovaný nemožno konštatovať, že je riadne uplatnený, premlčacia doba beží do riadneho uplatnenia pohľadávky a neprerušuje ju ani podaná nedostatočne špecifikovaná žaloba či nedostatočne špecifikované doplnenie žaloby. Z uvedených podaní žalobcu ako aj konania súdu vo veci samej vyplýva, že pokiaľ žalobca nepredložil podrobnú špecifikáciu všetkých poistných zmlúv z ktorých si od žalovaného uplatňoval odňatú províziu a tieto neboli doručené žalovanému, teda ohľadne piatich zmlúv dňa 24.06.2015 a ohľadne zvyšných zmlúv dňa 23.03.2016 nebol nárok žalobcu riadne uplatnený. Z predmetných faktúr nebolo možné zistiť čoho sa žalobca voči žalovanému domáha, provízny výkaz bol vzhľadom na jeho rozsiahlosť nešpecifikovaný tak aby z neho bolo možné vydedukovať čoho konkrétneho sa žalobca voči žalovanému domáha. Okrem poistných zmlúv MUDr. J. J., V. W., J. W. a T. S. boli všetky ostatné zmluvy zrušené najneskôr 21.04.2010 ohľadne piatich zmlúv špecifikovaných dňa 24.06.2015 a dňa 21.11.2011 ohľadne ostatných zmlúv špecifikovaných dňa 23.03.2016. Na základe zmluvy o obchodnom zastúpení bol medzi žalobcom a žalovaným obchodnoprávny vzťah. Premlčacia doba v obchodnom práve je štvorročná. Od zrušenia zmlúv do riadneho uplatnenia (09.07.2015 resp. 23.03.2016) vrátenia odňatej provízie v tej ktorej konkrétnej zmluve ubehli viac ako štyri roky a preto súd návrh ako premlčaný zamietol. Ohľadne štyroch zmlúv menovaných poistných zmlúv súd návrh zamietol z dôvodu, že tieto poistné zmluvy podľa špecifikácie trvali dlhšie ako 24 mesiacov a v takom prípade podľa predloženého kódexu obchodnej služby sa provízia nevracia. Súd z uvedených dôvodov zamietnutia žaloby ostatné námietky žalovaného nevyhodnocoval.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal plnú náhradu trov konania. Žalovaný bol v konaní plne úspešný.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie v časti zamietnutia žaloby a trov konania z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na ust. § 402 Obch. zák. zastáva názor, že podaním žaloby na

súde premlčacia doba prestala plynúť. Rovnako sa nestotožňuje s posúdením súdu ohľadom začiatku plynutia premlčacej doby, ktorý súd posúdil ako dátum zrušenia jednotlivých poisťných zmlúv. Uviedol, že žalobca vystavil žalovanému za účelom vrátenia odňatých provízií jednotlivé faktúry, ktoré tvorili prílohu žaloby. V nich bola uvedená doba splatnosti od ktorej je potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Doručenie jednotlivých faktúr potvrdil na viacerých pojednávaniach aj žalovaný. V prípade, ak by súd nemal za preukázané doručenie jednotlivých faktúr žalovanému ako žiadosti veriteľa o plnenie, je nutné za žiadosť považovať až žalobu a od toho dňa začať počítať štvorročnú premlčaciu dobu (rozhodnutie NS SR 4Cdo 146/2008 zo dňa 31.07.2008). Nárok žalobcu preto nie je premlčaný. K zaniknutým poisťným zmlúvám (4 prípady na ktoré poukázal súd vo svojom odôvodnení, že trvali dlhšie ako 24 mesiacov žalobca uviedol a poukázal na ustanovenia Provízneho poriadku, z ktorých vyplýva, že nárok na odňatú províziu vzniká aj v prípade zníženia poisťného. Žalobca preto žiadal zmenu napadnutého rozsudku, resp. jeho zrušenie a vrátenie súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 11.06.2018 uviedol, že žalobou nebol vymedzený predmet konania po skutkovej ani právnej stránke. Právo nebolo podaním žaloby uplatnené pred súdom riadne tak, aby nebolo zameniteľné s iným právom, preto nemohlo dôjsť podaním žaloby k spočívaniu plynutia premlčacej lehoty. K tomuto vymedzeniu, t. j. uplatneniu konkrétnych práv z pohľadávok na súde došlo až v priebehu konania, t. j. po uplynutí premlčacej doby. Súd preto správne prihliadol na vznesenú námietku premlčania. Na podporu svojho tvrdenia žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline 7Co/17/2017 zo dňa 12.04.2017. Žalovaný žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť.

8. Podľa § 470 ods. 1 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, t. j. pred 01.07.2016 (konanie vo veci začaté dňa 19.06.2013).

9. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti je dôvodné.

10. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 19.06.2013 (t. j. ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len „OSP“) domáhal proti žalovanému zaplatať pôvodne sumy 4 050,12 eura s prísl. z titulu odňatých provízií na základe medzi stranami uzavretej Zmluvy o obchodnom zastúpení zo dňa 01.01.2010 a Provízneho poriadku ako časti Kódexu obchodnej služby. K návrhu pripojil listinné dôkazy na ktoré sa odvolával. Odvolací súd konštatuje, že tento návrh na začatie konania spĺňal zákonom stanovené náležitosti (§ 42 ods. 3 a § 79 v tom čase platného a účinného OSP).

11. Na základe výzvy súdu žalobca dňa 24.06.2015 špecifikoval 5 poisťných zmlúv, (žalovanému doručené dňa 09.07.2015) a dňa 15.03.2016 doručil súdu špecifikáciu všetkých 126 zmlúv, z ktorých žiadal od žalovaného vrátenie provízie (žalovanému doručené dňa 23.03.2016).

12. Na základe žalovaným uplatnenej námietky premlčania súd prvej inštancie konštatoval, že od zrušenia zmlúv do riadneho uplatnenia vrátenia odňatej provízie v tej ktorej konkrétnej zmluve ubehli viac ako štyri roky, a preto návrh ako premlčaný zamietol. Pre koniec plynutia premlčacej doby súd stanovil, resp. určil deň 09.07.2015, resp. 23.03.2016, kedy bola žalovanému doručená špecifikácia všetkých 126 zmlúv.

13. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie nestotožňuje.

14. Podľa § 387 ods. 1 Obch. zák., právo sa premlčí uplynutím premlčacej doby ustanovenej zákonom.

Podľa § 397 cit. zák., ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Podľa § 391 ods. 1 cit. zák., pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

15. Súd prvej inštancie sa však týmito ustanoveniami dôsledne neriadil. Pokiaľ tento súd konštatoval, že poisťné zmluvy boli zrušené - časť z nich najneskôr dňa 21.04.2010 a ostatné dňa 21.11.2011, logicky pre týmito dátumami nemohlo žalobcovi vzniknúť právo na vrátenie provízie z dôvodu, že poisťné zmluvy zanikli do 24 mesiacov odo dňa ich uzavretia. Žalobcovi toto právo mohlo vzniknúť najskôr až po zániku

poistných zmlúv z časti po dátume 21.04.2010 a z časti po dátume 21.11.2011. Ak teda žalobcov návrh na začatie konania bol podaný dňa 19.06.2013, pričom mal zákonom stanovené náležitosti (viď bod 10 odôvodnenia) nemohlo dôjsť k premlčaniu jeho práva, a to i s poukazom na ust. § 402 Obch. zák. (spočítanie premlčacej doby).

16. Odvolací súd preto s poukazom na ust. § 470 ods. 1 a § 389 ods. 1 písm. c) CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v rámci ktorého bude súd vychádzať z vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu, že právo žalobcu nie je premlčané.

17. K rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/17/2017 zo dňa 12.04.2017 na ktorý žalovaný poukazoval, odvolací súd uvádza, že z hľadiska dokazovania tento vychádza zo súčasnej právnej úpravy z. č. 160/2015 Z. z. účinnej od 01.07.2016 - Civilný sporový poriadok. Navyše v tomto prípade bola žaloba zamietnutá z dôvodu neunesenia povinnosti tvrdenia a nie z dôvodu premlčania.

18. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).